

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 194 (XXXVIII) — Nr. 106

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Mărti, 10 februarie 2026

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 367 din 16 septembrie 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. (3) și ale art. 27 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, precum și pentru modificarea unor acte normative	2–4
Decizia nr. 373 din 16 septembrie 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 160 alin. (10) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ	5–8
Decizia nr. 460 din 16 octombrie 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 199 alin. (2) din Codul penal	9–11
Decizia nr. 462 din 16 octombrie 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 190 alin. (8) din Codul de procedură penală	11–13
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
3.185. — Ordin al ministrului educației și cercetării, interimar, privind acordarea indemnizației de hrană personalului din sistemul de învățământ de stat	13
ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ	
4. — Normă pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 16/2020 privind investirea activelor fondurilor de pensii ocupaționale	14–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 367

din 16 septembrie 2025

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. (3) și ale art. 27 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, precum și pentru modificarea unor acte normative

Elena-Simina Tănăsescu	— președinte
Asztalos Csaba-Ferenc	— judecător
Mihai Busuioc	— judecător
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Simina Popescu-Marin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. (3) și ale art. 27 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, precum și pentru modificarea unor acte normative, excepție ridicată de Societatea Europa Meridian RG — S.R.L. din București în Dosarul nr. 21.885/300/2020 al Judecătoriei Sectorului 2 București — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.386D/2021.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. Precizează că nu se încalcă art. 53 și 126 din Constituție, deoarece existența cauzelor care fac imposibilă executarea contractului privind pachetul de servicii de călătorie, din motive independente de voința părților, trebuie să fie constatată, în prealabil, de o autoritate primară, cu posibilitatea exercitării unui control judecătoresc. De asemenea, trebuie avut în vedere că acest contract este încheiat între un profesionist — operatorul de turism și un simplu particular.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 8 aprilie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 21.885/300/2020, **Judecătoria Sectorului 2 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. (3) și ale art. 27 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, precum și pentru modificarea unor acte normative.** Excepția a fost ridicată de Societatea Europa Meridian RG — S.R.L. din București într-o cauză având ca obiect soluționarea plângerii împotriva unei sancțiuni contravenționale.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea acesteia susține, în esență, că prevederile legale criticate sunt neconstituționale, deoarece restrâng/nu permit repunerea ambelor părți în situația anterioară încheierii contractului în caz de neexecutare din motive independente atât față de turist, cât și față de agenția de turism și instituie pentru Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri posibilitatea de a interveni într-un raport juridic de drept privat,

astfel încât această autoritate publică se substituie unei instanțe judecătorești înfăptuind justiția.

6. Astfel, se susține că este neconstituțional să se restrângă dreptul operatorului economic de a fi repus în situația anterioară încheierii contractului în cazul în care acesta încetează/nu mai poate fi executat din motive care sunt mai presus de voința părților contractante, din motive independente atât față de turist, cât și față de agenția de turism. Practic, prin dispozițiile art. 13 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018 este protejat doar consumatorul, nu și comerciantul, care este prejudiciat absolut, fără a avea vreo culpă. Or, potrivit dispozițiilor art. 53 din Constituție, restrângerea poate fi stabilită doar prin lege, nu și prin ordonanță a Guvernului. De asemenea, restrângerea stabilită prin art. 13 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018 nu se impune pentru apărarea valorilor menționate în textul constituțional și nu este nici necesară ori proporțională sau de natură să nu aducă atingere dreptului sau libertății.

7. De asemenea, în opinia autoarei excepției, este exclus ca, sub pretextul protecției consumatorului, un agent constator, funcționar public, să desfășoare o activitate care este exclusiv în competența unui judecător, respectiv să interpreteze clauzele contractuale și să decidă dacă o parte contractantă și-a îndeplinit sau nu obligațiile asumate, din ce motive și ce eventuale despăgubiri datorează celeilalte părți, dispunând măsuri precum restituirea unor sume de bani, reducerea prețului contractual, modificarea contractelor, în sensul excluderii ori inserării anumitor clauze contractuale.

8. Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său poate și chiar trebuie să se adreseze unei instanțe judecătorești, aceasta fiind singura autoritate în măsură să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor părților. Se mai susține că dreptul de proprietate este limitat în cazul existenței unei necesități de utilitate publică, iar dreptul organelor de control de a dispune măsuri complementare de genul celor de remediere, înlocuire, restituire etc. nu cunoaște nicio limită, autoritatea publică de control având posibilitatea ca, sub egida dispozițiilor de reglementare a măsurilor complementare și a protecției consumatorului, să dispună orice dorește și/sau consideră necesar, având, practic, o putere mai mare decât cea a unui judecător.

9. Se mai susține că intenția legiuitorului, care rezultă din dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, a fost să acorde unui agent constator posibilitatea de a dispune restituirea exclusiv a acelor sume încasate fără temei legal, respectiv de a dispune remedierea, înlocuirea exclusiv a acelor produse alimentare cu termen de valabilitate expirat și care pot pune în pericol viața, sănătatea ori interesele economice ale consumatorilor. Legiuitorul nu a intenționat să ofere agentului constator posibilitatea de a interveni în cadrul unui contract, unui raport juridic de drept privat dintre două părți, respectiv posibilitatea de a stabili care sunt drepturile și obligațiile părților, răspunderea lor. Rolul agentului constator este să constate și să sancționeze fapte contravenționale și, în mod cu totul limitat și excepțional, să dispună măsuri complementare, precum restituirea unor sume

sau înlocuirea unor produse, chiar dacă toate acestea ar putea fi privite ca măsuri de remediere ori de protecție a consumatorului. Protecția consumatorului are loc fie prin intermediul autorității publice, respectiv prin sancționarea operatorului contravenient în vederea responsabilizării sale, fie prin intermediul instanțelor de judecată, respectiv prin înfăptuirea justiției, în sensul ocrotirii consumatorului prin recunoașterea drepturilor sale. Există astfel riscul ca procesele să nu mai fie judecate de judecatori, ci de către agenți constatori din cadrul unor structuri de control. Or, în niciun caz, Ministerul Economiei nu poate, sub egida protecției consumatorului, să devină instanță extraordinară și să înfăptuiască justiția în locul instanțelor judecătorești.

10. Se consideră că nu poate fi considerat valid argumentul utilizat în jurisprudența Curții Constituționale (spre exemplu, Decizia nr. 680 din 15 decembrie 2005), potrivit căruia ori de câte ori are loc o încălcare a drepturilor și se produce o vătămare, aceasta va putea fi înlăturată prin intervenția instanței de judecată, întrucât garantarea accesului liber la justiție și a tuturor drepturilor aferente este de natură să înlăture orice neregulă. Astfel, în opinia autoarei excepției, garantarea accesului liber la justiție nu este de natură să înlăture încălcarea Constituției, iar posibilitatea acordată unui organ de control de a se comporta ca un judecător creează cadrul pentru abuzuri și/sau neglijențe în serviciu.

11. Autoarea excepției precizează că turismul este un sector de activitate extrem de complex, care implică numeroase și variate raporturi juridice, numeroase tranzacții financiare, activități cu implicații inclusiv transfrontaliere, iar efectele acestor raporturi juridice ajung să fie stabilite nu de un judecător, ci de către un funcționar public și într-un termen foarte scurt.

12. **Judecătoria Sectorului 2 București — Secția civilă** nu și-a exprimat opinia asupra excepției de neconstituționalitate, contrar art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

13. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

14. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

15. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

16. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 13 alin. (3) și ale art. 27 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, precum și pentru modificarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 728 din 23 august 2018, având următorul cuprins:

— Art. 13 alin. (3): „*Prin excepție de la alin. (1), călătorul are dreptul să înceteze contractul privind pachetul de servicii de călătorie înainte de începerea executării pachetului, fără a plăti vreo penalitate de încetare în cazul unor circumstanțe inevitabile și extraordinare care se produc la locul de destinație sau în vecinătatea imediată a acestuia și care afectează în mod semnificativ executarea pachetului sau care afectează semnificativ transportul pasagerilor la destinație.*”;

— Art. 27 alin. (3): „*Odată cu aplicarea sancțiunii contravenționale principale se pot aplica una sau mai multe dintre următoarele sancțiuni contravenționale complementare:*

a) *respectarea imediată a clauzelor contractuale care au fost încălcate;*

b) *restituirea sumelor încasate fără temei legal, într-un termen de maximum 15 zile;*

c) *repararea deficiențelor constatate prin procesul-verbal, în termenul prevăzut în procesul-verbal.*”

17. Prevederile art. 13 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018, la care art. 13 alin. (3) din același act normativ face trimitere, au următorul cuprins: „*Călătorul poate înceta contractul privind pachetul de servicii de călătorie în orice moment înainte de începerea executării pachetului. În cazul în care călătorul încetează contractul privind pachetul de servicii de călătorie, acesta poate fi obligat să plătească agenției de turism organizatoare o penalitate de încetare adecvată și justificabilă.*”

18. În opinia autoarei excepției, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și în art. 126 alin. (1) și (5) privind instanțele judecătorești și interdicția înființării instanțelor extraordinare.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile art. 13 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018 stabilesc reguli privind încetarea contractului privind pachetul de servicii de călătorie și dreptul de retragere înainte de începerea executării pachetului, instituind dreptul călătorului să înceteze contractul înainte de începerea executării pachetului, fără a plăti vreo penalitate de încetare în cazul unor circumstanțe inevitabile și extraordinare care se produc la locul de destinație sau în vecinătatea imediată a acestuia și care afectează în mod semnificativ executarea pachetului sau care afectează semnificativ transportul pasagerilor la destinație.

20. Curtea observă că normele legale criticate reprezintă transpunerea în dreptul intern a prevederilor art. 12 alin. (2) din Directiva (UE) 2.302/2015 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2011/83/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivei 90/314/CEE a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 326 din 11 decembrie 2015.

21. În jurisprudența sa [a se vedea Decizia nr. 237 din 29 aprilie 2025, nepublicată*) în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la data pronunțării prezentei decizii], Curtea Constituțională a reținut că Ordonanța Guvernului nr. 2/2018 reprezintă o reglementare cu caracter special în materia protecției consumatorilor, stabilind cadrul legal cu privire la contractele ce au ca obiect pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, încheiate între călători și comercianți în scopul asigurării unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor și a bunei funcționări a pieței.

22. Totodată, Curtea a reținut că funcționarea normală a economiei de piață este perfect compatibilă cu măsurile de protecție a consumatorilor, iar libertatea comerțului și protejarea intereselor naționale în activitatea economică nu numai că nu sunt incompatibile cu fixarea unor reguli privind calitatea produselor sau a serviciilor prestate, dar acestea sunt impuse de alte obligații ce îi revin statului, și anume cea prevăzută la art. 135 alin. (2) lit. f) din Constituție cu privire la crearea condițiilor necesare pentru creșterea calității vieții.

23. În aceste condiții, Curtea reține că soluția legislativă criticată reprezintă o măsură de protecție a călătorilor, adecvată scopului de asigurare a unui nivel ridicat de protecție a acestora în raporturile cu operatorii economici, având în vedere raportul disproporționat de resurse și forță economică existent între aceștia. Reglementarea cadrului legal, inclusiv în ceea ce

*) Decizia Curții Constituționale nr. 237 din 29 aprilie 2025 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1011 din 3 noiembrie 2025.

privește stabilirea drepturilor călătorului și a obligațiilor corelative ale operatorilor economici specifice contractului privind pachetul de servicii de călătorie, se înscrie în marja de apreciere a legiuiitorului.

24. În consecință, Curtea constată că intervenția statului, operată prin dispozițiile art. 13 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018, urmărește un scop legitim, ce se circumscrie conceptului de protecție a consumatorului, fără să pună în discuție restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale, în sensul art. 53 din Constituție.

25. Referitor la critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018, Curtea observă că, în jurisprudența sa, a analizat critici de neconstituționalitate similare formulate din perspectiva competenței organelor de control în ceea ce privește constatarea și sancționarea unor contravenții, ca urmare a nerespectării dispozițiilor legale privind protecția consumatorului.

26. Analizând criticile formulate prin raportare la dispozițiile art. 126 alin. (1) și (5) din Constituție, Curtea reține, în acord cu jurisprudența sa (spre exemplu, Decizia nr. 252 din 15 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 333 din 17 mai 2012, Decizia nr. 505 din 15 mai 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 537 din 1 august 2012, Decizia nr. 503 din 15 mai 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 531 din 31 iulie 2012, sau Decizia nr. 237 din 29 aprilie 2025, precitată), că, în exercitarea atribuțiilor legale, reprezentanții autorităților de control fac o apreciere cu privire la redactarea clauzelor contractuale, deoarece altfel nu ar putea constata săvârșirea unei contravenții și întocmi procesul-verbal prin care aceasta este sancționată. Această apreciere însă nu are valoarea unei judecări a cauzei, iar contravenientul poate formula plângere împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției și poate ataca, în fața unei instanțe independente și imparțiale, sentința prin care plângerea sa este respinsă.

27. Astfel, în cazul în care nerespectarea normelor privind calitatea produselor sau a serviciilor este constatată de reprezentanții autorităților abilitate prin lege cu drept de control în acest domeniu, care aplică și sancțiuni, operatorul economic are posibilitatea să conteste în justiție temeinicia și realitatea faptelor consemnate în actul de constatare, precum și legalitatea sancțiunilor aplicate ori a măsurilor dispuse (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 403 din 28 octombrie 2003, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 908 din 19 decembrie 2003). Procesul-verbal de constatare a contravenției se întocmește pe baza constatărilor nemijlocite ale agentului constator și, ca orice act oficial, acest proces-verbal are forță probantă până la proba contrară. Contravenientul are posibilitatea să îl conteste și să uzeze de toate mijloacele legale de probă pentru a dovedi că cele consemnate nu corespund realității. În acest sens, dispozițiile art. 27 alin. (7) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018 stabilesc regula potrivit căreia, de principiu, contravențiilor prevăzute în aceste acte normative le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, în măsura în care nu se prevede altfel. Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 instituie, prin art. 31-36, căile de atac împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției, soluționarea acestora revenind instanțelor judecătorești. Instanța judecătorească competentă administrează probele prevăzute de lege în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului-verbal, partea interesată având posibilitatea să formuleze toate apărările pe care le consideră pertinente și utile.

28. În acest context, Curtea reține că, în exercitarea atribuțiilor stabilite prin prevederile legale criticate, organele de specialitate abilitate cu supravegherea și controlul activității comercianților nu desfășoară o activitate jurisdicțională, ci exclusiv una administrativă, iar această modalitate de reglementare reprezintă opțiunea legiuiitorului, care a ales să ocrotească un interes de ordin general, public, ce vizează securitatea călătorilor consumatori ori interesele economice ale acestora.

29. În consecință, reținând că susținerile autoarei excepției nu pot constitui argumente pentru calificarea unei autorități administrative drept instanță extraordinară, Curtea constată că dispozițiile art. 126 alin. (1) și (5) din Constituție nu sunt încălcate.

30. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează în mod corespunzător valabilitatea și în prezenta cauză.

31. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Europa Meridian RG — S.R.L. din București în Dosarul nr. 21.885/300/2020 al Judecătoriei Sectorului 2 București — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 13 alin. (3) și ale art. 27 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2018 privind pachetele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate, precum și pentru modificarea unor acte normative sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Sectorului 2 București — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 16 septembrie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent,
Simina Popescu-Marin

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 373

din 16 septembrie 2025

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 160 alin. (10)
din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ**

Elena-Simina Tănăsescu	— președinte
Asztalos Csaba-Ferenc	— judecător
Mihai Busuioc	— judecător
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Simina Popescu-Marin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriaz.

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 160 alin. (10) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, excepție ridicată de Tudor Sandu în Dosarul nr. 4.384/105/2020 al Curții de Apel Ploiești — Secția de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.678D/2021.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 1.918D/2021, nr. 3.756D/2021, nr. 1.296D/2022, nr. 1.579D/2022 și nr. 1.708D/2022, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a aceluiași dispoziții legale, excepție ridicată de Constantin Popa în Dosarul nr. 8.360/63/2020 al Curții de Apel Craiova — Secția contencios administrativ și fiscal, de Ion Sandu în Dosarul nr. 2.319/90/2021 al Tribunalului Vâlcea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, de Florin Bucălie în Dosarul nr. 48/109/2021 al Curții de Apel Pitești — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, de Constantin Dobrița în Dosarul nr. 2.294/104/2021 al Curții de Apel Craiova — Secția contencios administrativ și fiscal și de Gheorghe Romănu în Dosarul nr. 1.609/115/2021 al Curții de Apel Timișoara — Secția de contencios administrativ și fiscal.

4. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

5. Având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate, Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu măsura conexării dosarelor. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 1.918D/2021, nr. 3.756D/2021, nr. 1.296D/2022, nr. 1.579D/2022 și nr. 1.708D/2022 la Dosarul nr. 1.678D/2021, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă aspecte din jurisprudența în materie a Curții Constituționale, spre exemplu, Decizia nr. 690 din 21 octombrie 2021.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

7. Prin Încheierea din 20 aprilie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 4.384/105/2020, **Curtea de Apel Ploiești — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 160 alin. (10) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ**. Excepția a fost ridicată de Tudor Sandu într-o cauză având ca obiect soluținarea recursului împotriva unei hotărâri judecătorești prin care a fost respinsă cererea de anulare a ordinului prefectului prin care s-a constatat încetarea de drept, înainte de termen, a mandatului de primar.

8. Prin Decizia nr. 1.366 din 18 mai 2021, pronunțată în Dosarul nr. 8.360/63/2020, **Curtea de Apel Craiova — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 160 alin. (10) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019**. Excepția a fost ridicată Constantin Popa într-o cauză având ca obiect soluținarea recursului împotriva unei hotărâri judecătorești prin care a fost respinsă cererea de anulare a ordinului prefectului prin care s-a constatat încetarea de drept, înainte de termen, a mandatului de primar.

9. Prin Încheierea din 23 noiembrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 2.319/90/2021, **Tribunalul Vâlcea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 160 alin. (10) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019**. Excepția a fost ridicată Ion Sandu într-o cauză având ca obiect soluținarea cererii de anulare a ordinului prefectului prin care s-a constatat încetarea de drept, înainte de termen, a mandatului de primar.

10. Prin Încheierea din 5 mai 2022, pronunțată în Dosarul nr. 48/109/2021, **Curtea de Apel Pitești — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 160 alin. (10) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019**. Excepția a fost ridicată Florin Bucălie într-o cauză având ca obiect soluținarea recursului împotriva unei hotărâri judecătorești prin care a fost respinsă cererea de anulare a ordinului prefectului prin care s-a constatat încetarea de drept, înainte de termen, a mandatului de primar.

11. Prin Decizia nr. 1.106 din 26 mai 2022, pronunțată în Dosarul nr. 2.294/104/2021, **Curtea de Apel Craiova — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 160 alin. (10) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019**. Excepția a fost ridicată Constantin Dobrița într-o cauză având ca obiect soluținarea recursului împotriva unei hotărâri judecătorești prin care a fost respinsă

cererea de anulare a ordinului prefectului prin care s-a constatat încetarea de drept, înainte de termen, a mandatului de primar.

12. Prin Încheierea din 22 iunie 2022, pronunțată în Dosarul nr. 1.609/115/2021, **Curtea de Apel Timișoara — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 160 alin. (10) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019**. Excepția a fost ridicată de Gheorghe Românu într-o cauză având ca obiect soluționarea recursului împotriva unei hotărâri judecătorești prin care a fost respinsă cererea de anulare a ordinului prefectului prin care s-a constatat încetarea de drept, înainte de termen, a mandatului de primar.

13. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorii acesteia susțin, în esență, că prevederile legale criticate, care consacră caracterul definitiv al hotărârii judecătorești, înlătură posibilitatea formulării unei căi de atac împotriva acesteia și încalcă, astfel, art. 21 și 129 din Constituție. Se subliniază că în sistemul de drept românesc este garantat nu doar accesul liber la justiție, ci și accesul la o cale de atac, iar prerogativele exclusive recunoscute legiuitorului privind reglementarea căilor de atac sau exceptarea de la exercitarea lor trebuie să aibă în vedere și respectarea celorlalte principii și norme constituționale. Eliminarea controlului judiciar al hotărârilor judecătorești pronunțate în primă instanță în materia contenciosului administrativ, în cazul procedurii de atacare a ordinului prefectului de către primar, aduce atingere principiului accesului liber la justiție, dreptului la un proces echitabil, dreptului la apărare, unicității, imparțialității și egalității justiției, fiind golit de conținut și principiul exercitării căilor de atac. Or, statul are obligația de a garanta caracterul efectiv, nu doar iluzoriu și teoretic, al accesului liber la justiție și al dreptului la apărare, lipsa căii de atac în această materie echivalând cu imposibilitatea exercitării unui control judecătoresc efectiv, deoarece este atinsă substanța dreptului.

14. Încetarea de drept a mandatului de primar reprezintă o restrângere a dreptului de a mai ocupa o funcție ce implică exercitarea autorității de stat și nu poate fi calificată decât ca o sancțiune la fel de severă precum cea reglementată în legislația penală. Câtă vreme încetarea de drept a mandatului de primar are natura juridică a unei veritabile sancțiuni, este fără echivoc că ordinul emis de prefect prin care se constată o eventuală stare de incompatibilitate trebuie să fie supus controlului judecătoresc concret și efectiv.

15. De altfel, în foarte multe cauze, prima instanță, având reprezentarea faptului că pronunță o hotărâre nesupusă controlului judiciar, nu cercetează efectiv argumentele și mijloacele de probă invocate de părți, rezumându-se la a susține soluția pronunțată în raport cu chestiuni generale, procedând la o judecare superficială și stereotipală a cauzelor.

16. De asemenea, se arată că atât timp cât din punctul de vedere al naturii juridice ordinul prefectului reprezintă un act administrativ al cărui control de legalitate se efectuează conform Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, soluția cuprinsă de normele legale criticate este nejustificată și excesivă, conturând chiar o discriminare a persoanelor cărora li se adresează diferite acte administrative care se supun aceluiași deziderat de legalitate și oportunitate și care intră sub umbrela de aplicare a Legii nr. 554/2004. Se mai susține că dispozițiile art. 160 alin. (10) din Codul administrativ creează o stare de inechitate și încalcă principiul egalității între subiecții aceleiași categorii a aleșilor locali în privința cărora s-a dispus/constatat prin ordin al prefectului operarea sancțiunilor reglementate de art. 25 alin. (1) și (2) din Legea nr. 176/2010 privind integritatea

în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, pe baza rapoartelor Agenției Naționale de Integritate, rămase definitive, în sensul că numai soluția pronunțată în contestația formulată de alesul local primar este definitivă, pe când soluția pronunțată în contestația formulată de alesul local consilier local/viceprimar sau consilier județean, în situația unui ordin similar, se bucură de dublul grad de jurisdicție, fiind supusă controlului instanței superioare prin consacrarea posibilității exercitării recursului, potrivit art. 20 alin. (1) din Legea nr. 554/2004.

17. În susținerea criticilor de neconstituționalitate sunt invocate aspecte din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului privind dreptul la un proces echitabil și din jurisprudența Curții Constituționale privind folosirea căilor de atac (spre exemplu, Decizia nr. 500 din 15 mai 2012, Decizia nr. 967 din 20 noiembrie 2012, Decizia nr. 33 din 27 ianuarie 2022).

18. **Curtea de Apel Ploiești — Secția de contencios administrativ și fiscal** consideră că dispozițiile art. 160 alin. (10) din Codul administrativ sunt constituționale, sens în care reține că nu se poate invoca fundamentat obligativitatea asigurării accesului la o cale de atac, respectiv a unui dublu grad de jurisdicție, întrucât o astfel de obligație subzistă doar în materie penală, potrivit art. 2 din Protocolul nr. 7 adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, iar dreptul la un recurs efectiv exercitat în fața unei instanțe naționale, garantat oricărei persoane de art. 13 din Convenție, este asigurat atât timp cât art. 160 alin. (10) din Codul administrativ reglementează accesul persoanei pretins vătămate la instanța de contencios administrativ care realizează controlul de legalitate în ceea ce privește actul unei autorități administrative publice față de care se invocă încălcarea unui drept sau interes legitim. Invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

19. **Curtea de Apel Craiova — Secția contencios administrativ și fiscal** apreciază că dispozițiile art. 160 alin. (10) din Codul administrativ sunt constituționale. Nu este încălcat dreptul la proces echitabil, întrucât dispozițiile constituționale nu garantează și nu pretind existența unui dublu grad de jurisdicție în materie civilă. De asemenea, Constituția și reglementările internaționale statuează asupra dreptului de acces la o instanță imparțială, respectiv la o cale de atac eficientă, drept recunoscut în reglementarea criticată. Referitor la critica de neconstituționalitate formulată prin prisma încălcării principiului egalității și nediscriminării, constată că pentru exercitarea funcției de primar este instituit prin lege un regim juridic diferit în raport cu cel reglementat pentru ceilalți aleși locali — consilier local, viceprimar, consilier județean —, având în vedere atribuțiile specifice exercitate de fiecare dintre aceștia.

20. **Tribunalul Vâlcea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal** apreciază că există o aparență de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 160 alin. (10) din Codul administrativ, în condițiile în care hotărârea pronunțată de instanța de contencios administrativ, ca instanță de fond, nu poate fi supusă recursului, cale de atac specifică materiei contenciosului administrativ, părțile fiind astfel lipsite de posibilitatea utilizării uniceii căi de atac specifice acestei materii, așa cum prevăd dispozițiile art. 129 din Constituție, raportat la dispozițiile art. 20 din Legea nr. 554/2004.

21. **Curtea de Apel Pitești — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal** consideră că dispozițiile art. 160 alin. (10) teza finală din Codul administrativ sunt constituționale, sens în care face referire la jurisprudența în materie a instanței de contencios constituțional.

22. **Curtea de Apel Timișoara — Secția de contencios administrativ și fiscal** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, având în vedere motivele expuse în deciziile anterioare ale Curții Constituționale, prin care au fost respinse excepții de neconstituționalitate similare, invocate cu privire la dispozițiile art. 160 alin. (10) din Codul administrativ.

23. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

24. **Guvernul**, în Dosarul nr. 1.296D/2022, consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale, spre exemplu, Decizia nr. 820 din 11 decembrie 2018.

25. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

26. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

27. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 160 alin. (10) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 5 iulie 2019, care au următorul cuprins: *„Instanța de contencios administrativ este obligată să se pronunțe în termen de 30 de zile, nefiind aplicabilă procedura de regularizare a cererii. În acest caz, procedura prealabilă nu se mai efectuează, iar hotărârea primei instanțe este definitivă.”*

28. În opinia autorilor excepției, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (5) privind obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 16 alin. (1) și (2) privind egalitatea în drepturi, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 53 alin. (1) privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 124 alin. (2) potrivit căreia justiția este unică, imparțială și egală pentru toți, art. 126 alin. (2) privind stabilirea prin lege a competenței instanțelor judecătorești și a procedurii de judecată, art. 129 privind folosirea căilor de atac și art. 148 alin. (2) privind prioritatea reglementărilor cu caracter obligatoriu din dreptul Uniunii Europene față de dispozițiile contrare din legile interne. De asemenea, sunt invocate dispozițiile privind dreptul la un proces echitabil cuprinse în art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

29. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile art. 160 alin. (10) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 referitoare la caracterul definitiv al hotărârii instanței de contencios administrativ prin care se soluționează

acțiunea formulată de primar împotriva ordinului prefectului de constatare a încetării de drept a mandatului primarului au mai format obiect al controlului de constituționalitate exercitat prin prisma unor critici similare celor formulate în prezenta cauză, iar Curtea Constituțională a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 690 din 21 octombrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 106 din 2 februarie 2022, Decizia nr. 285 din 17 mai 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 794 din 10 august 2022, Decizia nr. 577 din 22 noiembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 284 din 5 aprilie 2023, Decizia nr. 152 din 21 martie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 730 din 25 iulie 2024, sau Decizia nr. 407 din 24 septembrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 93 din 31 ianuarie 2025).

30. Curtea a reținut, în esență, că modalitatea de contestare în justiție a ordinului prefectului de constatare a încetării de drept a mandatului de primar este în mod firesc caracterizată prin celeritate, natura cauzelor supuse controlului judecătoresc în asemenea situații impunând o rezolvare promptă și definitivă pentru trecerea la etapa următoare, cea a declanșării procedurii pentru organizarea și desfășurarea scrutinului pentru alegerea unui nou primar. În aceste condiții, soluția normativă criticată cuprinde norme de procedură specială, derogatorii de la dreptul comun, adoptate de legiuitor în temeiul art. 126 alin. (2) din Constituție și care nu îngăduiesc exercitarea dreptului la folosirea căilor legale de atac și nu contravin nici principiului accesului liber la justiție. Curtea a reiterat, în acord cu jurisprudența sa, că accesul la justiție nu presupune și accesul la toate mijloacele procedurale prin care se înfăptuiește justiția, iar instituirea regulilor de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești, deci și reglementarea căilor ordinare sau extraordinare de atac, aparține competenței exclusive a legiuitorului, care poate stabili, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură. Astfel, accesul liber la justiție nu înseamnă accesul la toate structurile judecătorești și la toate căile de atac (în acest sens, a se vedea Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994). În consecință, Curtea a constatat că dispozițiile legale criticate asigură accesul la justiție, iar pe parcursul soluționării contestației de către instanța de contencios administrativ, ambele părți din litigiu — atât primarul, cât și prefectul — își pot exercita neîngrădit drepturile și garanțiile procesuale specifice procesului echitabil într-un stat democratic, astfel că nu se poate reține încălcarea accesului liber la justiție sub toate aspectele sale.

31. În ceea ce privește invocarea unor decizii prin care Curtea Constituțională a sancționat eliminarea singurei căi de atac, și anume a recursului, în materia contravențiilor la regimul circulației pe drumurile publice și a cauzelor cu obiect evaluabil la o anumită valoare (Decizia nr. 500 din 15 mai 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 18 iulie 2012, și Decizia nr. 967 din 20 noiembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 853 din 18 decembrie 2012), Curtea a adus anumite precizări, reținând, în esență, că premisele ce au stat la baza soluției de admitere în acele cazuri au avut în vedere contextul special configurat dintr-o serie de elemente specifice. De asemenea, Curtea a evidențiat caracterul de norme speciale, derogatorii, al prevederilor legale criticate referitoare la caracterul definitiv al hotărârii judecătorești pronunțate asupra contestației formulate împotriva ordinului

prefectului de constatare a încetării de drept a mandatului de primar, reținând că necesitatea restabilirii cu maximă celeritate a organelor de conducere la nivelul administrației publice locale, în speță a primarului, reprezintă un argument suficient pentru a justifica măsura constând în derogarea de la regulile procedurale de drept comun ale modalităților de exercitare a liberului acces la justiție (a se vedea Decizia nr. 525 din 30 iunie 2020, precitată, paragrafele 15 și 16).

32. În consecință, considerentele reținute în deciziile nr. 500 din 15 mai 2012 și nr. 967 din 20 noiembrie 2012, precitate, nu pot fi aplicate *mutatis mutandis*, întrucât vizează ipoteze juridice specifice domeniului reglementat, distincte de cel analizat în prezenta cauză.

33. Referitor la criticile de neconstituționalitate privind încălcarea art. 16 din Constituție, Curtea a precizat că principiul egalității și al nediscriminării impune, pe de o parte, instituirea unui tratament juridic egal/asemănător pentru situații egale/echivalente, dar și justifică, în egală măsură, instituirea unui regim juridic diferit pentru situații care se deosebesc în mod obiectiv și rezonabil. De asemenea, Curtea a subliniat că examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere compatibilitatea acestuia cu dispozițiile constituționale pretins a fi încălcate, iar nu compararea mai multor prevederi legale între ele și raportarea concluziei ce ar rezulta din această comparație la dispoziții ori principii ale Constituției.

34. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în jurisprudența instanței de contencios constituțional anterioară își păstrează în mod corespunzător valabilitatea și în prezenta cauză.

38. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Tudor Sandu în Dosarul nr. 4.384/105/2020 al Curții de Apel Ploiești — Secția de contencios administrativ și fiscal, de Constantin Popa în Dosarul nr. 8.360/63/2020 al Curții de Apel Craiova — Secția contencios administrativ și fiscal, de Ion Sandu în Dosarul nr. 2.319/90/2021 al Tribunalului Vâlcea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, de Florin Bucălie în Dosarul nr. 48/109/2021 al Curții de Apel Pitești — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, de Constantin Dobrița în Dosarul nr. 2.294/104/2021 al Curții de Apel Craiova — Secția contencios administrativ și fiscal și de Gheorghe Romănu în Dosarul nr. 1.609/115/2021 al Curții de Apel Timișoara — Secția de contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 160 alin. (10) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Ploiești — Secția de contencios administrativ și fiscal, Curții de Apel Craiova — Secția contencios administrativ și fiscal, Tribunalului Vâlcea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, Curții de Apel Pitești — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și Curții de Apel Timișoara — Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 16 septembrie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent,
Simina Popescu-Marin

35. În ceea ce privește criticile de neconstituționalitate formulate în raport cu dispozițiile art. 53 din Constituție, Curtea reține că Legea fundamentală nu garantează păstrarea mandatului de primar pe toată durata pentru care acesta este acordat, iar menținerea acestuia depinde de exercitarea sa în acord cu ansamblul reglementărilor legale care condiționează deținerea acestuia. De asemenea, potrivit art. 121 alin. (2) din Legea fundamentală, „*Consiliile locale și primarii funcționează, în condițiile legii, ca autorități administrative autonome și rezolvă treburile publice din comune și orașe*”. În consecință, întrucât în cauză nu se constată restrângerea exercițiului vreunui drept sau al vreunei libertăți fundamentale, rezultă lipsa de incidență a ipotezei cuprinse în art. 53 din Constituție.

36. Cu privire la invocarea dispozițiilor art. 148 alin. (2) din Constituție, care prevăd prioritatea de aplicare a prevederilor tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și a celorlalte reglementări europene cu caracter obligatoriu față de dispozițiile contrare din dreptul intern, Curtea constată că aceste norme constituționale nu au incidență în cauză, întrucât nu este relevant niciun act european cu caracter obligatoriu care să susțină criticile formulate.

37. În final, Curtea constată că invocarea, în susținerea criticilor de neconstituționalitate, a unor aspecte privind modul de interpretare și aplicare a normelor legale criticate în cauzele deduse judecării excedează controlului de constituționalitate, asemenea operațiuni fiind realizate de instanțele judecătorești învestite să îndeplinească justiția, potrivit art. 124 din Constituție.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 460

din 16 octombrie 2025

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 199 alin. (2) din Codul penal

Elena-Simina Tănăsescu	— președinte
Asztalos Csaba-Ferenc	— judecător
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dacian-Cosmin Dragoș	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Alina Opreșan	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Nicoleta-Ecaterina Eucarie.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 199 din Codul penal, excepție ridicată de Panda Nicolae Valentin în Dosarul nr. 3.556/55/2021 al Judecătoriei Arad — Secția penală și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.205D/2021.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, în principal, ca inadmisibilă, având în vedere că argumentele ridicate de către autorul excepției în susținerea criticii textului de lege vizează aspecte privind modul de interpretare și aplicare a legii. În subsidiar, solicită respingerea excepției ca neîntemeiată, invocând Decizia nr. 11 din 8 aprilie 2019, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, precum și Decizia nr. 58 din 18 septembrie 2023, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală. De asemenea, reprezentantul Ministerului Public face referire la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, respectiv Hotărârea din 15 martie 2016, pronunțată în Cauza *M.G.C. împotriva României*, prin care s-a statuat în mod expres că măsurile aplicate de stat pentru protecția persoanelor vulnerabile împotriva actelor de violență care intră sub incidența prevederilor art. 3 și 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale trebuie să fie eficiente. Aceste măsuri trebuie să includă nu doar acțiuni rezonabile pentru prevenirea reținerii tratamentelor de către autorități — tratamente despre care acestea aveau cunoaștere sau ar fi trebuit să le cunoască —, ci și să asigure o descurajare efectivă a încălcărilor grave ale integrității persoanei. În continuare, susține că diferențele de regim juridic sunt o consecință firească a deosebirilor substanțiale dintre cele două categorii de subiecți procesuali la care fac referire textele legale menționate. Legiuitorul are libertatea de a stabili condițiile, criteriile și modalitățile de punere în mișcare și de stingere a acțiunii penale, dar poate introduce norme derogatorii pentru anumite persoane, cu condiția ca tratamentul juridic să fie identic pentru situații similare. Astfel, prin textul de lege criticat, legiuitorul a optat pentru o regulă generală privind începerea urmăririi penale, judecarea și sancționarea acestor infracțiuni din oficiu, tocmai pentru că protecția persoanelor vulnerabile este un drept

constituțional. În acest sens, trebuie să existe condiții și criterii clare, pentru ca organele judiciare și instanțele de judecată să respecte aceste reguli și să nu se abată de la ele.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Sentința penală nr. 1.230 din 16 iunie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 3.556/55/2021, **Judecătoria Arad — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 199 din Codul penal**, excepție ridicată de Panda Nicolae Valentin într-o cauză penală în care autorul a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de violență în familie, faptă prevăzută de art. 199 alin. (1) și (2), raportat la art. 193 alin. (2) din Codul penal.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține că dispozițiile art. 199 alin. (2) din Codul penal generează discriminare între subiecții procesuali, în special în privința infracțiunilor de lovire sau alte violențe și vătămare corporală (prevăzute de art. 193 și 196 din Codul penal) atunci când victima este membru de familie. Astfel, într-o atare situație, acțiunea penală poate fi pusă în mișcare din oficiu și nu mai poate fi înlăturată prin împăcarea părților, spre deosebire de cazurile în care victima nu are calitatea de membru de familie, când dreptul de dispoziție asupra acțiunii penale subzistă integral.

6. Totodată, arată că expunerea de motive a Legii nr. 233/2020 pentru modificarea art. 199 alin. (2) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal nu distinge între infracțiunile intenționate și cele din culpă, generând confuzii între instituția împăcării (art. 159 din Codul penal) și cea a plângerii prealabile (art. 157 și 158 din Codul penal), cu consecința eliminării posibilității împăcării chiar și în cazul infracțiunilor din culpă. De asemenea, subliniază existența unei discriminări între victimele care au calitatea de membru de familie în funcție de exercitarea sau nu a plângerii prealabile, fără o justificare logică sau juridică, precum și între subiecții activi și pasivi ai infracțiunii, având în vedere diversitatea prevăzută de art. 177 din Codul penal.

7. În final, invocând art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind interzicerea discriminării, autorul excepției de neconstituționalitate consideră că dispozițiile criticate instituie o discriminare inclusiv pe criterii de sex, astfel cum rezultă din expunerea de motive a Legii nr. 233/2020.

8. **Judecătoria Arad — Secția penală** apreciază că textul criticat nu generează o discriminare reală și nici nu creează un tratament diferențiat între diverse categorii de persoane pe baza unor criterii nelegitime. Dimpotrivă, acesta oferă anumite garanții pentru protejarea unor relații sociale ale căror subiecți — identificați printr-o calitate relațională universală, respectiv cea de membru de familie, și nu printr-o particularizare — pot prezenta un grad crescut de vulnerabilitate.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile constituționale și convenționale, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit actului de sesizare, dispozițiile art. 199 din Codul penal. Însă Curtea a statuat cu valoare de principiu că, în exercitarea controlului de constituționalitate, trebuie să țină cont de voința reală a părții care a ridicat excepția de neconstituționalitate (în acest sens, a se vedea Decizia nr. 775 din 7 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1006 din 18 decembrie 2006). Din examinarea criticilor de neconstituționalitate formulate de către autor transpare în mod clar intenția acestuia de a critica doar dispozițiile art. 199 alin. (2) din Codul penal, și nu întregul articol, astfel că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 199 alin. (2) din Codul penal, care au următorul conținut: „(2) În cazul infracțiunilor prevăzute în art. 193 și art. 196 săvârșite asupra unui membru de familie, acțiunea penală poate fi pusă în mișcare și din oficiu.” Alin. (2) al art. 199 din Codul penal a fost modificat de articolul unic din Legea nr. 233/2020 pentru modificarea art. 199 alin. (2) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1036 din 5 noiembrie 2020.

13. În opinia autorului excepției, textele criticate contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 4 alin. (2) referitor la egalitatea între cetățeni, precum și la art. 16 alin. (1) privind egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice. De asemenea, sunt invocate și prevederile art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind interzicerea discriminării.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că în argumentarea sa, în esență, autorul susține că prevederea legală supusă controlului de constituționalitate ar genera discriminare, întrucât doar în cazul victimelor care sunt membri de familie acțiunea penală se declanșează din oficiu, iar împăcarea părților nu mai poate produce efectul înlăturării răspunderii penale, spre deosebire de celelalte situații în care dreptul de dispoziție asupra acțiunii penale subzistă integral.

15. Față de acest aspect, Curtea reține că opțiunea legiuitorului, exprimată potrivit politicii sale penale, de a exclude posibilitatea împăcării care conduce la înlăturarea răspunderii penale, alături de punerea în mișcare și din oficiu a acțiunii penale, evidențiază preocuparea pentru asigurarea unei protecții sporite membrilor de familie, care au statut de persoane vulnerabile în contextul infracțiunilor de violență domestică. Această reglementare răspunde necesității combaterii violenței domestice, un fenomen care implică frecvent riscuri semnificative pentru victime, acestea fiind adesea expuse presiunilor, intimidării sau constrângerii din partea agresorului. Așadar, norma criticată urmărește să împiedice perpetuarea abuzurilor și să ofere un cadru legal adecvat protecției efective a membrilor de familie.

16. În acest sens, în expunerea de motive a Propunerii legislative pentru modificarea art. 199 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, a fost reținut faptul că la momentul respectiv legislația românească permitea autorului faptei penale să fie exonerat de răspunderea penală, întrucât art. 199 alin. (2)

prevedea posibilitatea înlăturării răspunderii prin împăcarea părților. Astfel, victima putea fi supusă deseori unor presiuni pentru a-și retrage plângerea, ceea ce facilita exonerarea agresorului de răspunderea penală și, totodată, crea premisele pentru repetarea actelor de violență sau intimidarea victimei, astfel încât aceasta să nu mai formuleze sau să renunțe la plângere. Prin urmare, posibilitatea împăcării între agresor și victimă, prevăzută de Codul penal, nu doar că amplifică riscul ca victima să fie în continuare abuzată, ci expunea și alte persoane pericolului de a deveni victime ale unui agresor care cunoaște că „are la îndemână și portița împăcării”.

17. De asemenea, Curtea nu poate reține critica cu privire la pretinsa încălcare a principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, consacrat de prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție, întrucât acest principiu presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. Aplicarea unui tratament diferit nu poate rezulta doar din opțiunea legiuitorului, ci trebuie să fie justificată rațional, în conformitate cu principiul egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice (a se vedea Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994). Totodată, Curtea a subliniat că art. 16 din Constituție garantează egalitatea în drepturi între cetățeni în ceea ce privește recunoașterea drepturilor și libertăților fundamentale, însă nu presupune identitate de tratament juridic sub aspectul aplicării unor măsuri, indiferent de natura acestora (în acest sens, a se vedea Decizia nr. 53 din 19 februarie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 3 aprilie 2002, Decizia nr. 1.615 din 20 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 99 din 8 februarie 2012, și Decizia nr. 323 din 30 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 467 din 29 iunie 2015).

18. De altfel, prin Decizia nr. 109 din 7 martie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 798 din 12 august 2024, paragrafele 15-17, Curtea Constituțională a statuat că alegerea mijloacelor juridice pentru ocrotirea valorilor sociale fundamentale aparține legiuitorului, acesta având libertatea de a aprecia care fapte necesită o protecție penală mai strictă și pentru care infracțiuni împăcarea nu trebuie permisă, în funcție de gradul de pericol social și de necesitatea prevenirii unor fenomene antisociale grave.

19. Aplicând aceste considerente la situația de față, rezultă că decizia legiuitorului de a exclude posibilitatea împăcării în cazul infracțiunilor de violență în familie, reglementate de art. 199 alin. (2) din Codul penal, se înscrie în marja sa de apreciere constituțională. Această soluție legislativă răspunde necesității de a acorda o protecție sporită membrilor de familie și de a combate eficient violența domestică, fără a încălca prevederile constituționale. În concluzie, opțiunea legiuitorului de a înlătura împăcarea în această materie nu poate fi cenzurată de instanța de contencios constituțional, atât timp cât nu contravine dispozițiilor Legii fundamentale.

20. De asemenea, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, prin Hotărârea din 30 noiembrie 2010, pronunțată în Cauza *Hajduová împotriva Slovaciei*, paragraful 46, s-a reținut faptul că statele membre au obligația de a proteja integritatea fizică și psihică a cetățenilor săi. Instanța de contencios al drepturilor omului a amintit că vulnerabilitatea particulară a victimelor violenței domestice și necesitatea implicării active a statelor în protejarea acestora au fost prevăzute printr-o serie de instrumente internaționale, care au fost enumerate în Hotărârea din 9 iunie 2009, pronunțată în Cauza *Opuz împotriva Turciei*, paragrafele 72-82.

21. În plus, trebuie avut în vedere și faptul că România a ratificat Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice,

adoptată la Istanbul la 11 mai 2011, și că și-a asumat obligații de adoptare a măsurilor legislative sau de altă natură pentru protejarea tuturor victimelor împotriva oricăror acte ulterioare de violență (a se vedea, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 264 din 27 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 468 din 22 iunie 2017, paragraful 26).

22. Așadar, Curtea constată că nu sunt încălcate prevederile constituționale prevăzute la art. 16 alin. (1) privind egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice.

24. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Panda Nicolae Valentin în Dosarul nr. 3.556/55/2021 al Judecătorei Arad — Secția penală și constată că dispozițiile art. 199 alin. (2) din Codul penal sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Arad — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 16 octombrie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent,
Alina Oprișan

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 462

din 16 octombrie 2025

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 190 alin. (8) din Codul de procedură penală

Elena-Simina Tănăsescu	— președinte
Asztalos Csaba-Ferenc	— judecător
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dacian-Cosmin Dragoș	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Alina Oprișan	— magistrat-asistent

invocând jurisprudența în materie a instanței de contencios constituțional, respectiv Decizia nr. 48 din 18 februarie 2025.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 23 iunie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 36/752/2021/a3, **Tribunalul Militar Cluj a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 190 alin. (8) din Codul de procedură penală.** Excepția a fost ridicată de Vasile Niță într-o cauză penală, în care autorul a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe, incriminată de art. 336 alin. (1) din Codul penal.

5. În **motivarea excepției de neconstituționalitate**, în esență, autorul acesteia apreciază că textul criticat este neconstituțional în măsura în care permite unui organ de constatare, și nu de urmărire penală, să dispună asupra probațiunii cu privire la săvârșirea unei infracțiuni și, totodată, în afara unui cadru legal, respectiv înainte de începerea urmăririi penale. În susținerea excepției invocate, autorul amintește că orice act de urmărire penală trebuie efectuat în cursul urmăririi penale, așa cum a reținut instanța de contencios constituțional prin Decizia nr. 72 din 29 ianuarie 2019.

6. **Tribunalul Militar Cluj** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, dispozițiile invocate fiind conforme cu Legea fundamentală. Reține că neconstituționalitatea unei prevederi legale este determinată de existența unor

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Nicoleta-Ecaterina Eucarie.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 190 alin. (8) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Vasile Niță în Dosarul nr. 36/752/2021/a3 al Tribunalului Militar Cluj și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.234D/2021.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate,

contradicții între aceasta și un principiu constituțional, contradicții care, în speță, nu sunt prezente. De asemenea, instanța de judecată apreciază că dispoziția contestată nu aduce atingere statului de drept, iar organele de constatare, de cercetare penală și de urmărire penală au respectat întocmai normele legale în vigoare. Toți cetățenii beneficiază de același tratament juridic și au garantat dreptul la un proces echitabil.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 190 alin. (8) din Codul de procedură penală, cu următorul conținut: *„În cazul conducerii unui vehicul de către o persoană aflată sub influența băuturilor alcoolice sau a altor substanțe, recoltarea de probe biologice se efectuează din dispoziția organelor de constatare și cu consimțământul celui supus examinării, de către un medic, asistent medical sau de o persoană cu pregătire medicală de specialitate, în cel mai scurt timp, într-o instituție medicală, în condițiile stabilite de legile speciale.”*

11. Autorul excepției susține că textul de lege criticat contravine prevederilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3) și alin. (5) referitor la principiile generale ale statului român, art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, precum și ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil și soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, astfel cum acesta se interpretează, în temeiul art. 11 alin. (1) și art. 20 alin. (1) din Constituție, și prin prisma exigențelor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că textul criticat a mai făcut obiectul controlului de constituționalitate, iar, prin Decizia nr. 48 din 18 februarie 2025, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 790 din 25 august 2025, instanța de contencios constituțional a analizat constituționalitatea acestuia prin raportare la critici similare celor formulate și în prezenta cauză, respingând, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate.

13. În analiza sa, Curtea a reținut că normele criticate atribuie organelor de constatare competența de a dispune recoltarea probelor biologice în cazul conducerii unui vehicul de către o persoană aflată sub influența băuturilor alcoolice sau a altor substanțe, faptă ce constituie infracțiunea incriminată de art. 336 alin. (1) din Codul penal, dacă se constată o îmbibație alcoolică de peste 0,80g/l alcool pur în sânge, și se pedepsește cu închisoare de la 1 la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi. Legiuitorul a instituit, în mod justificat, ca această competență să revină organelor de constatare, și nu organelor de urmărire penală, așa cum prevede art. 172 din Codul de procedură penală. Fundamentul acestei opțiuni legislative constă în necesitatea obiectivă de a asigura recoltarea promptă a probelor biologice, pentru a preveni alterarea parametrilor biologici care definesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de

art. 336 alin. (1) din Codul penal. În vederea aflării adevărului, determinarea nivelului alcoolemiei trebuie să reflecte cât mai fidel situația existentă la momentul conducerii vehiculului sub influența alcoolului sau a altor substanțe.

14. În acest sens, art. 61 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală prevede că organele de constatare au obligația de a efectua măsuri pentru ridicarea sau conservarea mijloacelor de probă atunci când există o suspiciune rezonabilă privind săvârșirea unei infracțiuni, iar, în cazul infracțiunilor flagrante, au dreptul să facă percheziții corporale sau ale vehiculelor, să îl prindă pe făptuitor și să îl prezinte de îndată organelor de urmărire penală. Textul de lege analizat vizează tocmai o infracțiune flagrantă constând în conducerea unui vehicul de către o persoană aflată sub influența băuturilor alcoolice sau a altor substanțe, faptă incriminată de art. 336 alin. (1) din Codul penal, iar procedura instituită asigură celeritate și eficiență actului de justiție, fără a aduce atingere drepturilor fundamentale ale persoanei.

15. Prin aceeași decizie antereferită, Curtea a precizat că polițistul rutier are doar rolul de a întocmi cererea de analiză toxicologică a probelor biologice, adresată instituției medico-legale. Organul de urmărire penală, sesizat potrivit art. 305 din Codul de procedură penală, dispune începerea urmăririi penale *in rem*, urmând ca, în funcție de rezultatul buletinului de analiză toxicologică și momentul comunicării acestuia, să dispună cu privire la continuarea urmăririi penale *in rem*, începerea urmăririi penale *in personam* ori clasarea cauzei dacă nu sunt îndeplinite condițiile legale privind săvârșirea faptei de conducere sub influența alcoolului sau a altor substanțe.

16. Astfel, completarea cererii de analiză toxicologică reprezintă un act de natură tehnico-administrativ, intermediar, care nu echivalează cu administrarea efectivă a probelor, această competență revenind exclusiv organului de urmărire penală, ulterior începerii urmăririi penale, în cursul procesului penal. Prin urmare, organul de constatare nu administrează probatoriul rezultat în urma recoltării probelor biologice, așa cum susține autorul excepției, ci doar are sarcina de a intermedia efectuarea recoltării propriu-zise, prin completarea cererii de analiză toxicologică.

17. De asemenea, art. 61 alin. (4) și (5) din Codul de procedură penală prevede că actele întocmite, împreună cu mijloacele materiale de probă, se înaintează, de îndată, organelor de urmărire penală, iar procesul-verbal întocmit potrivit art. 61 alin. (1) din același act normativ constituie act de sesizare a organelor de urmărire penală și nu poate fi supus controlului pe calea contenciosului administrativ. Totodată, potrivit art. 190 alin. (8) din Codul de procedură penală, recoltarea de probe biologice are loc, din dispoziția organului de constatare, în acest caz poliția rutieră, cu consimțământul celui supus examinării, de către un medic, asistent medical sau de o persoană cu pregătire medicală de specialitate, în cel mai scurt timp, într-o instituție medicală, în condițiile stabilite de legea specială.

18. Art. 125 lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 670 din 3 august 2006, modificat prin art. I, pct. 35, lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 21/2014 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 635 din 29 august 2014, prevede obligația adoptării unor norme care să reglementeze în detaliu modul de prelevare a probelor biologice, necesare pentru stabilirea intoxicației etilice și a stării de influență a produselor și substanțelor stupefiante sau a medicamentelor cu efecte similare acestora.

19. În acest sens, Ministerul Sănătății a procedat la aprobarea prin Ordinul nr. 1.512/2013, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 812 din 20 decembrie 2013, a Normelor metodologice privind recoltarea, depozitarea și transportul probelor biologice în vederea probațiunii judiciare prin stabilirea alcoolemiei sau a prezenței în organism a substanțelor sau produselor stupefiante ori a medicamentelor cu efecte similare acestora în cazul persoanelor implicate în evenimente sau împrejurări în legătură cu traficul rutier, în prezent abrogate. La momentul producerii evenimentelor analizate în acea speță, erau incidente prevederile art. 192-195 din Regulamentul de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.391/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 876 din 26 octombrie 2006.

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Vasile Niță în Dosarul nr. 36/752/2021/a3 al Tribunalului Militar Cluj și constată că dispozițiile art. 190 alin. (8) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Militar Cluj și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 16 octombrie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent,
Alina Oprișan

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

ORDIN

privind acordarea indemnizației de hrană personalului din sistemul de învățământ de stat

Având în vedere prevederile:

— art. 18 alin. (1) și alin. (12) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare;

— art. XV pct. 5 și ale art. LXV alin. (2) din Legea nr. 141/2025 privind unele măsuri fiscal-bugetare, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul dispozițiilor art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 731/2024 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației și cercetării, interimar, emite prezentul ordin.

Art. 1. — (1) Pentru personalul din sistemul de învățământ de stat, acordarea indemnizației de hrană se stabilește prin raportare la salariul net convenit funcției de bază.

(2) Indemnizația de hrană se acordă personalului din sistemul de învățământ de stat al cărui salariu lunar net format din drepturile salariale aferente funcției de bază, altele decât indemnizația de hrană, este de până la 6.000 lei inclusiv.

Art. 2. — Prevederile prezentului ordin se pun în aplicare începând cu plata drepturilor salariale aferente lunii ianuarie 2026.

Art. 3. — Direcția generală economică din cadrul Ministerului Educației și Cercetării și unitățile/instituțiile de învățământ de stat duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 4. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului educației nr. 4.441/2024 privind acordarea indemnizației de hrană personalului din sistemul de învățământ de stat, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 488 din 27 mai 2024.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul educației și cercetării, interimar,
Gigel Paraschiv,
secretar de stat

București, 6 februarie 2026.
Nr. 3.185.

ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

NORMĂ

pentru modificarea și completarea Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 16/2020 privind investirea activelor fondurilor de pensii ocupaționale

În temeiul prevederilor art. 96-98 și ale art. 103 din Legea nr. 1/2020 privind pensiile ocupaționale, cu modificările și completările ulterioare,

în baza prevederilor art. 2 alin. (1) lit. c), art. 3 alin. (1) lit. b), art. 5 lit. c), art. 6 alin. (1) și (2) și ale art. 7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare,

în urma deliberărilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară din ședința din 28 ianuarie 2026,

Autoritatea de Supraveghere Financiară emite prezenta normă.

Art. I. — Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 16/2020 privind investirea activelor fondurilor de pensii ocupaționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 295 din 8 aprilie 2020, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2 alineatul (2), după litera c) se introduce o nouă literă, litera c¹), cu următorul cuprins:

„c¹) *Coduri de liberalizare ale O.C.D.E.* — instrumente juridice ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică intitulate Codul de liberalizare a mișcărilor de capital și Codul de liberalizare a operațiunilor curente invizibile;”

2. La articolul 2 alineatul (2), după litera h) se introduce o nouă literă, litera h¹), cu următorul cuprins:

„h¹) *O.C.D.E.* — Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică;”

3. La articolul 4, litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) să investească activele fondurilor de pensii ocupaționale într-un mod care să asigure securitatea, calitatea, lichiditatea și profitabilitatea portofoliului fondului de pensii ocupaționale;”

4. Articolul 9 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 9. — Activele fondului de pensii ocupaționale sunt investite în instrumentele financiare prevăzute de Lege și de prezenta normă, cu respectarea următoarelor limite maxime pentru fiecare instrument:

a) conturi de disponibilități la vedere în lei sau în valute cotate, care pot fi convertite prin intermediul pieței valutare cu respectarea regimului valutar stabilit de Banca Națională a României, la instituții de credit sau la sucursale ale instituțiilor de credit autorizate să funcționeze pe teritoriul României, al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European sau al statelor aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E. și care nu se află în procedură de supraveghere specială ori de administrare specială sau a căror autorizație nu este retrasă — 20%;

b) depozite în lei sau în valute cotate care pot fi convertite prin intermediul pieței valutare cu respectarea regimului valutar stabilit de Banca Națională a României, la instituții de credit sau la sucursale ale instituțiilor de credit autorizate să funcționeze pe teritoriul României, al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European sau al statelor aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E. și care nu se află în procedura de supraveghere specială ori de administrare specială sau a căror autorizație nu este retrasă — 30%;

c) certificate de trezorerie admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată sau pe o piață secundară bancară din România, din state membre ale Uniunii Europene, din state aparținând Spațiului Economic European sau din state aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E. — 30%;

d) acorduri reverse repo încheiate cu instituții de credit — 10%;

e) titluri de stat din România, din state membre ale Uniunii Europene, din state aparținând Spațiului Economic European sau din state aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E. — 70%;

f) titluri de stat emise de state terțe, altele decât statele aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E., admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene, din state aparținând Spațiului Economic European sau din state aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E. — 20%;

g) obligațiuni și alte valori mobiliare emise de autorități ale administrației publice locale din România, din state membre ale Uniunii Europene, din state aparținând Spațiului Economic European sau din state aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E., admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene, din state aparținând Spațiului Economic European sau din state aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E. — 30%;

h) obligațiuni corporative, cu excepția obligațiunilor care presupun sau încorporează un instrument derivat, admise la tranzacționare pe piețe reglementate din România, din state membre ale Uniunii Europene, din state aparținând Spațiului Economic European sau din state aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E. — 50%;

i) obligațiuni și alte valori mobiliare emise de autorități ale administrației publice locale din state terțe, altele decât cele aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E., admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene, din state aparținând Spațiului Economic European sau din state aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E. — 10%;

j) în obligațiuni emise de Banca Mondială, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Banca Europeană de Investiții sau de alte organisme străine neguvernamentale, admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene, din state aparținând Spațiului Economic European sau din state aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E. — 20%;

k) acțiuni și drepturi admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene, din state aparținând Spațiului Economic European sau din state aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E. — 50%;

l) titluri de participare emise de OPCVM, inclusiv ETF, din România, din state membre ale Uniunii Europene, din state aparținând Spațiului Economic European sau din state aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E. — 20%;

m) ETC și titluri de participare emise de AOPC înființate ca fonduri de investiții închise, admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene, din state aparținând Spațiului Economic European sau din state aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E. — 10%;

n) acțiuni și obligațiuni emise de entități constituite pe bază de parteneriat public-privat sau fonduri de investiții specializate în infrastructură din România, din state ale Uniunii Europene,

din state aparținând Spațiului Economic European sau din state aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E. — 15%;

o) investiții private de capital sub forma acțiunilor la societăți din România, din state ale Uniunii Europene, din state aparținând Spațiului Economic European sau din state aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E., sub forma participațiilor la fondurile de investiții private de capital din România, din state membre ale Uniunii Europene, din state aparținând Spațiului Economic European sau din state aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E. — 10%.”

5. Anexa nr. 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„ANEXA Nr. 1

Nr. crt.	Activ	Investment grade	Non-investment grade
1	Conturi de disponibilități la vedere în lei sau în valute cotate, care pot fi convertite prin intermediul pieței valutare cu respectarea regimului valutar stabilit de Banca Națională a României, la instituții de credit sau la sucursale ale instituțiilor de credit autorizate să funcționeze pe teritoriul României, al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European sau al statelor aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E. și care nu se află în procedură de supraveghere specială ori de administrare specială sau a căror autorizație nu este retrasă	75%	25%
2	Depozite în lei sau în valute cotate care pot fi convertite prin intermediul pieței valutare cu respectarea regimului valutar stabilit de Banca Națională a României, la instituții de credit sau la sucursale ale instituțiilor de credit autorizate să funcționeze pe teritoriul României, al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European sau al statelor aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E. și care nu se află în procedura de supraveghere specială ori de administrare specială sau a căror autorizație nu este retrasă — 30%	75%	25%
3	Certificate de trezorerie din România, tranzacționate pe o piață reglementată sau pe piața bancară secundară din România, din state membre ale Uniunii Europene, din state aparținând Spațiului Economic European sau din state aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E.	100%	100%
4	Certificate de trezorerie tranzacționate pe o piață reglementată sau pe piața bancară secundară din România, din state membre ale Uniunii Europene, din state aparținând Spațiului Economic European sau din state aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E.	100%	25%
5	Titluri de stat din România tranzacționate pe o piață reglementată sau pe piața bancară secundară din România, din state membre ale Uniunii Europene, din state aparținând Spațiului Economic European sau din state aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E.	100%	100%
6	Titluri de stat din state membre ale Uniunii Europene, din state aparținând Spațiului Economic European sau din state aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E. tranzacționate pe o piață reglementată sau pe piața bancară secundară din România, din state membre ale Uniunii Europene, din state aparținând Spațiului Economic European sau din state aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E.	100%	25%
7	Obligațiuni și alte valori mobiliare emise de autorități ale administrației publice locale din România, din state membre ale Uniunii Europene, din state aparținând Spațiului Economic European sau din state aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E., tranzacționate pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene, din state aparținând Spațiului Economic European sau din state aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E.	75%	25%
8	Obligațiuni corporative, cu excepția obligațiunilor care presupun sau încorporează un instrument derivat, admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene, din state aparținând Spațiului Economic European sau din state aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E.	75%	25%
9	Titluri de stat emise de state terțe, altele decât statele aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E., tranzacționate pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene, din state aparținând Spațiului Economic European sau din state aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E.	100%	25%
10	Obligațiuni și alte valori mobiliare emise de autorități ale administrației publice locale din state terțe, altele decât cele aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E., tranzacționate pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene, din state aparținând Spațiului Economic European sau din state aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E.	75%	25%
11	Obligațiuni emise de Banca Mondială, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Banca Europeană de Investiții sau de alte organisme străine neguvernamentale, admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene, din state aparținând Spațiului Economic European sau din state aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E.	100%	25%
12	Obligațiuni emise de societăți care desfășoară activități de dezvoltare și promovare imobiliară, de cumpărare și vânzare de bunuri imobiliare proprii, de închiriere și subînchiriere de bunuri imobiliare proprii sau de administrare de imobile, tranzacționate pe piețe reglementate	75%	25%
13	Active având garanția integrală și explicită a statului român	100%	100%
14	Active având garanția integrală și explicită a statului	100%	25%

6. Anexa nr. 2 se modifică și va avea următorul cuprins:

„ANEXA Nr. 2

Nr. crt.	Activ	Pondere aplicabilă
1	Acorduri reverse repo	75%
2	Acțiuni și drepturi tranzacționate pe piețe reglementate din România, din state membre ale Uniunii Europene, din state aparținând Spațiului Economic European sau din state aderente la Codurile de liberalizare ale O.C.D.E.	25%
3	Titluri de participare emise de organisme de plasament colectiv în valori mobiliare definite conform Asociației Administratorilor de Fonduri din Europa — EFAMA ca fiind fonduri monetare	75%
4	Titluri de participare emise de organisme de plasament colectiv în valori mobiliare definite conform Asociației Administratorilor de Fonduri din Europa — EFAMA ca fiind fonduri de obligațiuni	50%
5	Titluri de participare emise de organisme de plasament colectiv în valori mobiliare, cu excepția fondurilor monetare și de obligațiuni	25%
6	Titluri de participare emise de fonduri de investiții care desfășoară activități de dezvoltare și promovare imobiliară, de cumpărare și vânzare de bunuri imobiliare proprii, de închiriere și subînchiriere de bunuri imobiliare proprii sau de administrare de imobile	25%
7	Titluri de participare ale organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare tranzacționabile — exchange traded fund, ETC și titluri de participare emise de alte organisme de plasament colectiv	25%
8	Alte active	0%

Art. II. — Prezenta normă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării.

p. Președintele Autorității de Supraveghere Financiară,
Gabriel-Ioan Avrămescu

București, 4 februarie 2026.
Nr. 4.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.
Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

